

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ

Επιστημονική Ημερίδα
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ στους ΔΗΜΟΥΣ της ΑΤΤΙΚΗΣ
Προβλήματα και Προοπτικές
Αθήνα, 26 Σεπτεμβρίου 2012

Στρατηγικό Σχέδιο για τη βελτίωση της
Οδικής Ασφάλειας στην Ελλάδα, 2011-2020

Γ. Κανελλαΐδης, Καθηγητής ΕΜΠ

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
Τομέας Μεταφορών & Συγκοινωνιακής Υποδομής

Προσέγγιση “Ασφαλούς Συστήματος” (1/2)

- Δεν είναι αποδεκτό σήμερα διεθνώς να σημειώνονται θάνατοι ή σοβαροί τραυματισμοί στην οδική κυκλοφορία.
- Η κύρια ευθύνη για την Οδική Ασφάλεια ανήκει στους αρμόδιους για τον σχεδιασμό και τη λειτουργία του Συστήματος της Οδικής Κυκλοφορίας. Οι υπεύθυνοι μηχανικοί για τον σχεδιασμό και τη λειτουργία των οδών, η βιομηχανία των οχημάτων, η Τροχαία και οι Πολιτικοί είναι υπεύθυνοι για την ασφάλεια του συστήματος.
- Οι χρήστες είναι υπεύθυνοι για την τήρηση των κανόνων οδικής κυκλοφορίας.

Προσέγγιση “Ασφαλούς Συστήματος” (2/2)

- Αντιμετώπιση των προβλημάτων οδικής ασφάλειας με συστημική προσέγγιση, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα μέρη του συστήματος της οδικής κυκλοφορίας είναι αλληλένδετα και αλληλοεπηρεάζονται.
- Απαιτείται η προσαρμογή του σχεδιασμού του συστήματος στους φυσικούς, αντιληπτικούς και γνωστικούς περιορισμούς και στις ανάγκες των χρηστών καθώς και η διαμόρφωση συγχωρητικού περιβάλλοντος και συγχωρητικής συμπεριφοράς στην κυκλοφορία.

Κυριότερες αδυναμίες στην αντιμετώπιση του προβλήματος των οδικών ατυχημάτων στην Ελλάδα

- Δεν έχει γίνει κατανοητό / αποδεκτό ότι η Οδική Ασφάλεια είναι επιστήμη.
- Χαμηλό επίπεδο Παιδείας Οδικής Ασφάλειας.
- Δεν εφαρμόζεται, **ουσιαστικά**, ο Στρατηγικός Σχεδιασμός για τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας.
  - Δεν έχει δοθεί **προτεραιότητα** στην αντιμετώπιση των οδικών ατυχημάτων από την Πολιτεία και την Κοινωνία, **ανάλογη με τις σοβαρές απώλειες** σε νεκρούς και τραυματίες.
  - **Αποτυχία στην ουσιαστική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών** και στην επίτευξη συναίνεσής τους. Κρίσιμος ο ρόλος των ΜΜΕ.
  - **Ασάφεια καθηκόντων και υπευθυνοτήτων** στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων για τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας.

Στρατηγικό Σχέδιο Οδικής Ασφάλειας, 2011-2020

- Ποσοτικός στόχος:

Οι νεκροί στα οδικά ατυχήματα το έτος 2020, να είναι λιγότεροι από 640.

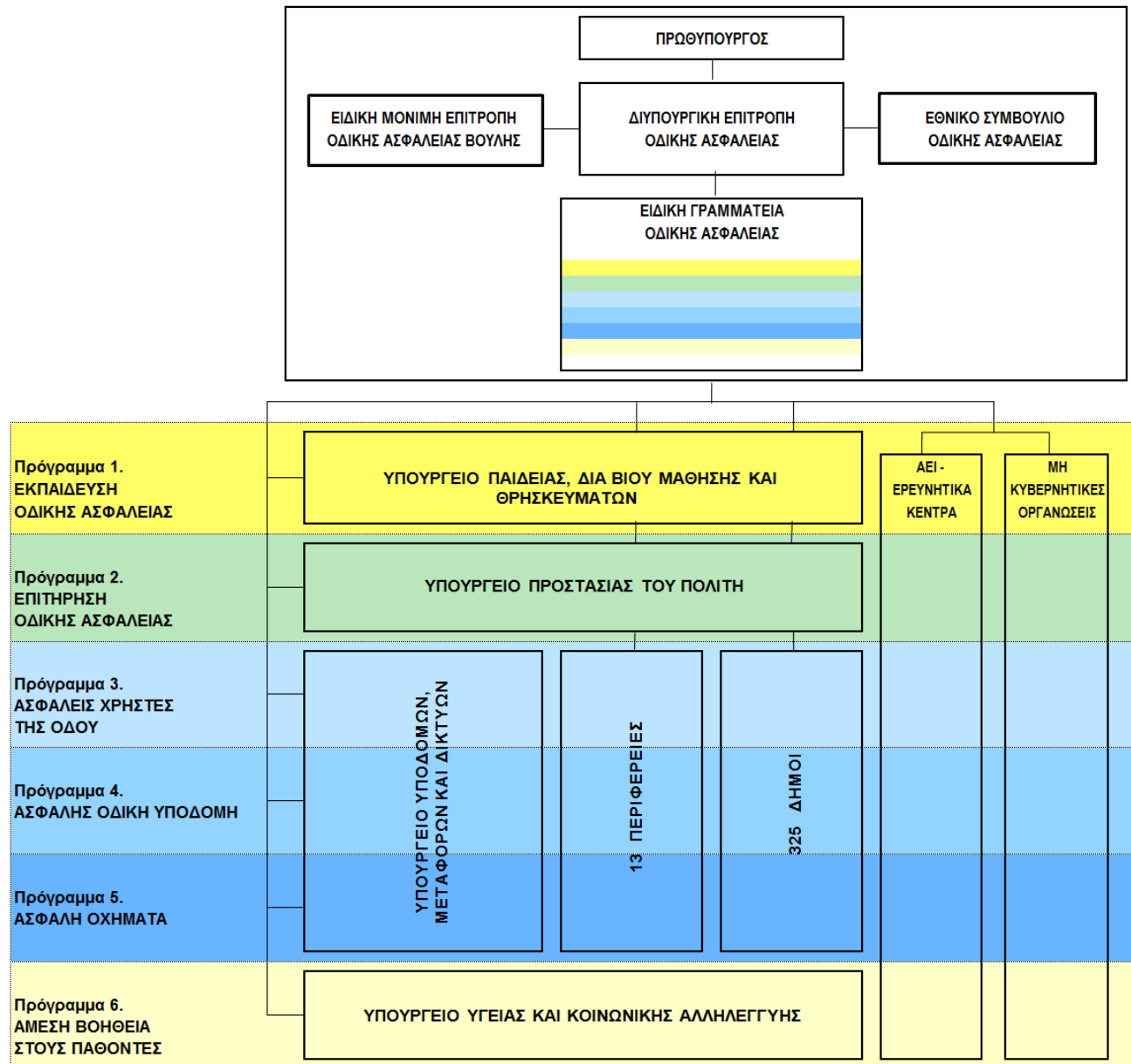
- Σκοπός του Στρατηγικού Σχεδίου είναι:

η Ανάπτυξη Παιδείας Οδικής Ασφάλειας (Road Safety Culture)

Ενδιάμεσος στόχος για την πρώτη πενταετία:

οι νεκροί στα οδικά ατυχήματα το έτος 2015 να είναι λιγότεροι από 880.

Δομή Στρατηγικού Σχεδίου 2011-2020

Παιδεία Οδικής Ασφάλειας

- Η Παιδεία Οδικής Ασφάλειας συνδέεται με θετική στάση για την οδική ασφάλεια και με απόρριψη των επικίνδυνων συμπεριφορών στην οδήγηση. Συνδέεται επίσης με την εφαρμογή ενός αποτελεσματικού συστήματος μέτρων οδικής ασφάλειας και με την αποδοχή τους από την Κοινωνία.
- Η παιδεία οδικής ασφάλειας αναφέρεται στην ουσιαστική καλλιέργεια της προσωπικότητας του ατόμου και στον τρόπο σκέψης και συμπεριφοράς του. Στο πλαίσιο αυτό η οδική ασφάλεια πρέπει να αναδειχθεί σε αξία, να αναγνωρίζεται δηλαδή από ένα σύνολο ανθρώπων ως σημαντική για τους ίδιους και να αποτελέσει μέτρο αξιολόγησης προσώπων και συμπεριφοράς.
- Η έννοια της 'Παιδείας Οδικής Ασφάλειας' αναφέρεται στις αξίες, στις στάσεις και στις συμπεριφορές όχι μόνο των μεμονωμένων ατόμων αλλά και της οικογένειας, της κοινότητας, των μελών των δραστηριοποιούμενων οργανισμών και φορέων και των οργάνων λήψης απόφασης σε τοπικό, περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο.

Πουθενά στο κείμενο
δεν αναφέρεται:
«Οδική Ασφάλεια»
ή «Κυκλοφοριακή
Αγωγή»

ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΛΥΚΕΙΟ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2011

Πουθενά στο κείμενο
δεν αναφέρεται:
«Οδική Ασφάλεια»
ή «Κυκλοφοριακή
Αγωγή»

Πλαίσιο ανάπτυξης της εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας (1/3)

Στην εκπαίδευση οδικής ασφάλειας δίνεται έμφαση:

- **Στον εμπλουτισμό της γνώσης και στην κατανόηση των κανόνων οδικής κυκλοφορίας.** Η εκπαίδευση περιλαμβάνει κυρίως τους κανόνες οδικής κυκλοφορίας, κινδύνους για τη ζωή και την υγεία και συνέπειες της επικίνδυνης συμπεριφοράς.
- **Στη βελτίωση των δεξιοτήτων με την εξάσκηση και την εμπειρία.** Η εκπαίδευση περιλαμβάνει κινητικές ικανότητες, μετασχηματισμό των γνώσεων και των κινητικών ικανοτήτων σε ασφαλή συμμετοχή στην κυκλοφορία, συγκέντρωση προσοχής, εκτίμηση αποστάσεων και ταχυτήτων, ικανότητα αυτοαξιολόγησης.
- **Στην ανάπτυξη θετικών στάσεων για την οδική ασφάλεια,** στην επίγνωση των κινδύνων και στην ευαισθητοποίηση για την ασφάλεια σε προσωπικό και συλλογικό επίπεδο (των άλλων χρηστών της οδού).

Πλαίσιο ανάπτυξης της εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας (2/3)

- **Η εκπαίδευση οδικής ασφάλειας είναι μέρος του εθνικού στρατηγικού σχεδιασμού.** Η ανάδειξη της εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας σε στόχο προτεραιότητας απαιτεί εθνική προσπάθεια για την ανάπτυξη συγκεκριμένων προγραμμάτων και προγραμματισμένων δράσεων, που θα είναι αποτέλεσμα **μιας ευρείας διαδικασίας ευαισθητοποίησης και δημόσιου διαλόγου.**
- Η εκπαίδευση οδικής ασφάλειας γίνεται με μαθήματα εντός της τάξης και πρακτική εξάσκηση σε προστατευμένες περιοχές, στο πραγματικό κυκλοφοριακό περιβάλλον, καθώς επίσης αξιοποιώντας την εκπαιδευτική δυναμική των συζητήσεων, της ομαδικής εργασίας, της έρευνας, των παρουσιάσεων σε κοινό και των δημιουργικών αναζητήσεων όπως το θέατρο στην εκπαίδευση. **Η εξάσκηση των δεξιοτήτων των παιδιών σε ρεαλιστικό περιβάλλον είναι σημαντικός παράγοντας επιτυχίας.**

Πλαίσιο ανάπτυξης της εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας (3/3)

- Όπως σε κάθε γνωστικό αντικείμενο, μόνον με την επανάληψη των διαφόρων θεμάτων υπάρχουν αποτελέσματα με διάρκεια. Η εκπαίδευση οδικής ασφάλειας χρειάζεται επαρκή χρόνο. **Οι δράσεις εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας πρέπει να έχουν τον χαρακτήρα προγραμμάτων και όχι μεμονωμένων παρεμβάσεων.**
- Για την αποτελεσματική εκπαίδευση οδικής ασφάλειας απαιτείται η ανάπτυξη δράσεων και πρωτοβουλιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, ενώ ρόλο έχουν και ιδιωτικοί φορείς, παραχωρησιούχοι αυτοκινητοδρόμων, εθελοντικές ενώσεις, ΜΜΕ, ενώσεις αυτοκινητιστών, ασφαλιστικές εταιρείες κ.λπ.

Αρχές για τη Βιώσιμη Οδική Ασφάλεια

- Μια μόνο καθοριστική λειτουργία σε κάθε οδό.
- Ομοιογένεια στη μάζα, στην ταχύτητα και στην κατεύθυνση.
- Προβλεψιμότητα της πορείας της οδού και της συμπεριφοράς των χρηστών της, μέσω αναγνωρίσιμου σχεδιασμού.
- Συγχωρητικό οδικό περιβάλλον και συγχωρητική συμπεριφορά των χρηστών της οδού.
- Οι χρήστες της οδού έχουν επίγνωση της κατάστασής τους και των δυνατοτήτων τους.

Ασφαλής οδική υποδομή στις αστικές περιοχές

- Κατασκευή **συνεχών πεζοδρομίων** και διαπλάτυνση των υφιστάμενων όπου είναι δυνατόν.
- Καθορισμός **ζωνών ήπιας κυκλοφορίας**.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση ενός **”συγχωρητικού” αστικού οδικού περιβάλλοντος** με έμφαση στην κατάλληλη πληροφόρηση των χρηστών.
- Δημιουργία κατάλληλα διαμορφωμένων **κόμβων** στους οποίους και μόνο θα επιτρέπονται αριστερές στροφές και αναστροφές.
- Δημιουργία **δικτύων ποδηλατοδρόμων** με έμφαση στις ρυθμίσεις στις διασταυρώσεις.
- Ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος **διαχείρισης της στάθμευσης**.

Ασφαλής οδική υποδομή στις αστικές περιοχές

- Ειδικές ρυθμίσεις στην οδική υποδομή **για την ασφαλή κίνηση των μαθητών** στις περιοχές γύρω από τα σχολεία.
- Πρόβλεψη και εξασφάλιση ασφαλών διαβάσεων και **ασφαλών διαδρομών από και προς τα σχολεία**.
- Ρυθμίσεις για προτεραιότητα στα **Μέσα Μαζικής Μεταφοράς**.
- Ειδικές ρυθμίσεις για την ταχύτερη πρόσβαση στα **Νοσηλευτικά ιδρύματα**.

Ασφαλής οδική υποδομή στις αστικές περιοχές

- Πρόγραμμα **καθαρισμού των πινακίδων** σήμανσης.
- Εφαρμογή και πιστή τήρηση των διατάξεων για την τοποθέτηση **διαφημιστικών πινακίδων**, συνέχιση και απλοποίηση της λειτουργίας του μηχανισμού αφαίρεσης των παράνομων πινακίδων.
- Δημιουργία **διαβάσεων πεζών**, εγκατάσταση προστατευτικών μέσων και δημιουργία δικτύου πεζοδρόμων.
- Κατασκευή **υπέργειων και υπόγειων διαβάσεων πεζών**.
- Κατασκευή κατάλληλων **ραμπών** σε όλα τα πεζοδρόμια και τοποθέτηση πομπών εκπομπής ηχητικού σήματος σε όλους τους φωτεινούς σηματοδότες.
- Ρυθμίσεις για ασφαλή κίνηση πεζών στην περιοχή των **στάσεων** των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς.